

Lovforslag nr. L 96. Fremsat den 18. november 1987 af kultur- og kommunikationsministeren (H.P. Clausen)

Forslag

til

Lov om nævn vedrørende visse kulturelle foreninger, stiftelser, institutioner m.v.

§ 1

Stk. 1. Kultur- og kommunikationsministeren nedsætter et nævn, som træffer afgørelse om, hvorvidt almennyttige foreninger, stiftelser, institutioner m.v., som er hjemmehørende i Danmark, og som anvender deres midler til fordel for kunst og kultur, kan godkendes som berettigede til at modtage gaver med den virkning, at gavebeløbet kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter reglerne i ligningslovens § 8I.

Stk. 2. Nævnet træffer afgørelser efter regler fastsat af kultur- og kommunikationsministeren.

Stk. 3. Nævnets afgørelser kan ikke ind-

bringes for anden administrativ myndighed.

§ 2

Stk. 1. Nævnet består af 5 medlemmer, der udpeges af kultur- og kommunikationsministeren. Blandt medlemmerne udpeger ministeren formanden. Beskikelserne gælder for 3 år.

Stk. 2. Kultur- og kommunikationsministeren fastsætter efter indhentet udtalelse fra nævnet en forretningsorden for dette.

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget fremsættes samtidigt med et forslag fra skatteministeren til lov om ændring af ligningsloven (kulturstøtte), efter hvilket der på nærmere angivne vilkår åbnes mulighed for fradrag for gaver, som selskaber yder til foreninger, stiftelser, institutioner m.v., der anvender deres midler til fordel for kunst og kultur.

Lovforslagene fremsættes med det fælles hovedsigte at stimulere det samarbejde, der ikke mindst i de senere år har udviklet sig mellem kulturliv og erhvervsliv, og som bygger på en vågnende forståelse af, at både erhvervslivet og kulturlivet, som ligeværdige dele af samfundsmønsteret, gennem en yderligere tilnærmelse til hinanden vil kunne opnå store fordele.

Kulturlivet vil således i nær kontakt med et aktivt erhvervsliv kunne få flere og bredere samfundsmæssige berøringsflader og dermed mulighed for – både nationalt og internationalt – at nå ud til andre og nye kredse end normalt muligt for det kulturelle budskab. Gennem supplerende støtte fra erhvervslivet vil der samtidig skabes rammer for, at det kulturelle mønster bliver mere flerstrengt end et kulturliv, der alene er baseret på offentlig støtte.

Erfaringer synes at vise, at almindelig trivsel og økonomisk vækst i vid udstrækning bygger på et aktivt og engageret kulturliv, og på lokalt plan landet over er der med dette for øje etableret et konstruktivt samarbejde mellem offentlige myndigheder og det stedlige erhvervsliv.

Det er ud fra beslægtede samfundsbestemte hensyn, at man også i mange andre lande har overvejet, hvorledes man fra det offentliges side kan medvirke til yderligere at stimulere samspillet mellem kulturlivet og erhvervslivet. I den løbende debat har en række mere eller mindre velkendte synspunkter været fremført imod privat støtte til kulturlivet. Det er blevet hævdet, at reklameindslagene ville omklamre eller forvanske det kulturelle budskab, og at kun de veletablerede og velkendte aktiviteter og udtryksformer vil kunne forvente

støtte på bekostning af f.eks. det mere eksperimenterende.

Erfaringer fra såvel Danmark som andre europæiske lande tyder på, at udviklingen har overhalet disse påstandes aktualitet. Der kan spores stor tilbageholdenhed, hvad angår reklameindslagenes dominans, og i erhvervslivet en høj grad af interesse for at knytte firmanavnet til mere progressive aktiviteter. I denne sammenhæng kan det være rimeligt at pege på, at lovforslaget om fradragsret for gaver, ved ikke at gøre gaven betinget af en opnået reklameværdi, netop åbner øget mulighed for at støtte mere eksperimenterende indslag og aktiviteter.

De her fremførte bemærkninger må ses i lyset af, at det med lovforslagene ikke på nogen måde er tanken at reducere det offentlige økonomiske engagement i støtten til kultur og kunst. Tilskudene fra erhvervslivet skal alene fremtræde som supplement hertil i lighed med den store støtte, kunst- og kulturlivet har modtaget og fortsat modtager fra en lang række private fonde, der ad denne vej stærkt har medvirket til et mere righoldigt og vidtspændende kulturliv.

Lovforslaget om fradragsret for gaver fremtræder skattemæssigt som et supplement til bestemmelserne i statsskattelovens § 6 og ligningslovens § 8. Efter disse bestemmelser kan reklameudgifter fradrages, når der opnås en reklame, der svarer til bidragets størrelse, og når firmaets identitet, navn eller mærke (logo) direkte fremgår af skiltning eller lignende.

Disse bestemmelser gælder ikke blot for reklameudgifter til kulturelle formål, men også til mange andre af samfundslivets aktiviteter, herunder idrætten.

På baggrund af hovedsigtet med nærværende lovforslag samt forslaget til ændring af ligningsloven omfatter disse ikke idrættsområdet.

Efter forslaget om ændring af ligningsloven lægges afgørelsen af, hvilke institutioner m.v. som skal være berettigede til at modtage gaver – med fradragsret for gaverne til følge – over til et nævn.

Dette forslag tager sit udgangspunkt i, at afgrænsningen af gavemodtagerne rejser spørgsmål af en art, som man ikke med rimelighed mener at kunne pålægge ligningsmyndighederne.

Den konkrete afvejning i forbindelse med godkendelse vil have så mange saglige berøringsflader med sagsområderne under Kulturdepartementet, at det forekommer naturligt og hensigtsmæssigt at lade kultur- og kommunikationsministeren nedsætte nævnet.

Det har været overvejet, om opgaverne kunne henlægges under et eller flere af de allerede eksisterende permanente nævn eller råd under Kulturdepartementet. Da det imidlertid er afgørende, at nævnet, i højere grad end ekspertviden på enkeltområder, afspejler de videst mulige aspekter af det kulturelle mønster, har man valgt at nedsætte et nyt nævn på lovmæssig basis.

På dette grundlag foreslås derfor, at kultur- og kommunikationsministeren nedsætter et nævn, som træffer afgørelse om, hvorvidt foreninger, stiftelser og institutioner m.v. med kulturelle formål kan godkendes som berettigede til at modtage gaver med den virkning, at giveren får fradragsret for gaven efter reglerne i ligningslovens § 81.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Ifølge ligningslovens § 81 kan selskaber m.v., som er skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1-3 og 5-6, og stk. 2, 1. pkt., samt § 2, stk. 1, litra a, fradrage kontante gaver, som selskabet har ydet til almennyttige foreninger, stiftelser, institutioner m.v., der anvender midlerne til fordel for kunst og kultur. Foreningerne, stiftelserne og institutionerne skal være hjemmehørende her i landet.

Det er en betingelse for denne fradragsret, at den forening, stiftelse, institution m.v., som modtager gaven, har opnået en særlig godkendelse.

Med den foreliggende bestemmelse nedsætter kultur- og kommunikationsministeren et nævn, der skal kunne foretage disse godkendelser. Godkendelserne medfører alene, at foreningerne, stiftelserne, institutionerne m.v. kan modtage gaver med den virkning, at de er fradragsberettigede for gaverne.

Man har fundet det rimeligt at give nævnet en selvstændig stilling. Det foreslås således, at nævnets afgørelser ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Dette er i overensstemmelse med ønsket om et flerstrengt kulturliv.

Kultur- og kommunikationsministeren fastsætter nærmere regler for nævnets afgørelser i en bekendtgørelse.

For at opnå godkendelse skal følgende 3 betingelser være opfyldt: Foreningen, stiftelsen, institutionen m.v. skal

1. være hjemmehørende her i landet,
2. være almennyttig, og
3. anvende sine midler til støtte af kunst og kultur.

ad 1

Udtrykket hjemmehørende her i landet svarer til betegnelsen i selskabsskattelovens § 1. Ifølge praksis er det derfor afgørende, at såvel bestyrelsen – i hvert fald flertallet af bestyrelsen – som hovedkontoret befinder sig her i landet.

ad 2

En institution betragtes som almennyttig, når dens virke i samfundet kan karakteriseres som nyttig ud fra den i befolkningen almindeligt fremherskende opfattelse. Endvidere skal institutionens formål komme en vis større kreds til gode.

Begrebet almennyttig skal således forstås på samme måde, som det forstås i ligningslovens § 8 A om fradragsret for gaver til almenvælgørende eller på anden måde almennyttige institutioner.

ad 3

Det må endvidere af vedtægt, fundats, lovgrundlag eller lignende for den pågældende institution m.v. fremgå, at det primære formål med dens virksomhed er at støtte kunst og kultur.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger omhandler forslaget ikke idrætten.

Det forekommer ikke hensigtsmæssigt at forsøge at definere begreberne kunst og kultur, men nævnet forventes at lægge et bredt og alsidigt kulturbegreb til grund for de konkrete afvejninger.

I overensstemmelse hermed må institutioner m.v., som inden for de sidste år har modtaget støtte fra Kulturdepartementet, kunne opnå godkendelse, forudsat de øvrige betingelser er opfyldt.

Noget lignende må gælde for institutioner m.v., hvis virke falder inden for de aktivitetsområder, som efter Kulturdepartementets praksis kan opnå støtte.

Vejledende kriterier kan herudover være, om institutionen m.v. har modtaget støtte fra amtskommunale og kommunale kulturbudgetter eller er støttet af fondé og lignende med kulturelle hovedformål.

Nævnet er berettiget til at indhente direkte udtalelser fra de kompetente organer, som normalt også varetager rådgivende funktioner i relation til Kulturdepartementet f.eks. Teaterrådet, Statens Musikråd, Akademirådet m.v.

Godkendelserne, som finder sted på baggrund af ansøgning fra de pågældende foreninger, stiftelser, institutioner m.v., gives uden tidsbegrænsning, idet det dog i forbindelse med godkendelsen kan betinges, at de pågældende institutioner m.v. indberetter til nævnet, såfremt forholdene ændres afgørende. Hvis betingelserne ikke længere er opfyldt, kan godkendelsen således fratages institutionen m.v.

Til § 2

Ud fra ønsket om et smidigt og handlekraftigt organ foreslås et nævn af begrænset størrelse, og antallet af medlemmer er sat til 5.

Nævnet forudsættes sammensat under hensyntagen til medlemmernes personlige og faglige kvalifikationer, således at det samlede nævn repræsenterer en bred kulturel og samfundsmæssig indsigt.

Medlemmerne beskikkes for en 3-årig periode. Genbeskikkelse kan finde sted, men hensynet til en passende fornyelse kan tale for, at umiddelbar genbeskikkelse i almindelighed kun bør finde sted én gang.

Nævnets arbejdsprocedure fastsættes i en forretningsorden for nævnet.

Bilag**Økonomiske og administrative konsekvenser**

Nævnets sekretariatsfunktioner forventes at kunne varetages af 1 heltidsansat sagsbehandler og 1 heltidsansat kontorfunktionær.

Merudgifterne for staten anslås til kr. 0,3 mio. i etableringsudgifter i 1988 samt kr. 0,8 mio. i løbende årlige driftsudgifter jf. nedenstående opstilling:

Driftsudgifter (prisniveau medio 1987)

	kr.
Lønudgifter	500.000
Vederlag	70.000
Øvrige udgifter, herunder lejeudgifter	<u>200.000</u>
	<u>770.000</u>